

Автоматизированная система «Кадры» на шахтах используется для решения следующих задач:

1. Отбор и подготовка квалифицированных специалистов, разработка и формирование оптимальной структуры кадровой службы.
2. Выработка основных положений оперативного управления персоналом.
3. Планирование трудовых ресурсов: разработка плана качественного удовлетворения потребности в кадрах.
4. Профориентация, найм и отбор персонала, разработки профессиограмм и методов профессионального отбора.
5. Разработка и осуществление программ обучения и повышения квалификации.
6. Оценка работников и их трудовой деятельности, разработки методик оценки и доведения их до работников, проведение регулярных аттестаций.

7. Создание резерва потенциальных кандидатов по всем должностям.

В перспективе систему «Кадры» можно использовать в таких направлениях:

1. Управление деловой карьерой: разработка и реализация программ, направленных на развитие способностей и повышение эффективности труда менеджеров и специалистов.
2. Ротация и оптимизация процедур приема, перевода и увольнения работников.
3. Управление текучестью персонала.
4. Возможности повышения заработной платы и система льгот.
5. Организация кадрового делопроизводства.

Таким образом, проведенные исследования показали, что практическое применение информационной системы «Кадры» позволяет повысить качество и сократить время принятия решений в системе управления персоналом, а также способствует росту эффективности труда и повышению квалификации специалистов.

#### *Список использованной литературы*

1. Бажин И. Н. Информационные системы менеджмента / И. Н. Бажин. – М. : ГУВШЭ, 2010.
2. Гордиенко І. В. Інформаційні системи і технології в менеджменті / І. В. Гордиенко. – К. : КНЕУ, 2008.

**Татакі О. О., старший викладач,  
Одеський національний політехнічний університет, Одеса, Україна**

### **ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

*Охарактеризовано процес трансформації університетів у Smart-університети та формування і розвиток інформаційно-освітнього середовища ВНЗ. Зазначено, що на сучасному етапі модернізації вищої освіти інформатизація її об'єктів і процесів передбачає створення освітнього інформаційного середовища для забезпечення підвищення її якості, створення умов для реалізації рівних можливостей усім громадянам опанувати вищу освіту всіх рівнів.*

**Ключові слова:** Smart-університет, інформаційно-освітнє середовище, електронні ресурси, комп'ютерно-орієнтоване навчальне середовище, навчально-пізнавальний процес.

*Охарактеризован процесс трансформации университетов в Smart-университеты и формирование, развитие информационно-образовательной среды вуза. Отмечено, что на современном этапе модернизации образования, информатизация ее объектов и процессов предусматривает создание образовательной информационной среды для обеспечения повышения ее качества, создание условий для реализации равных возможностей всем гражданам овладеть высшим образованием всех уровней.*

**Ключевые слова:** Smart-университет, информационно-образовательная среда, электронные ресурсы, компьютерно-ориентированная учебная среда, учебно-познавательный процесс.

*Characterized the transformation of universities in the Smart-universities and the formation and development of information and educational environment university. It is noted that at the present stage of modernization of higher education informatization its facilities and processes involves the creation of educational information environment for improving quality, creating conditions for the realization of equal opportunities for all citizens to master higher education at all levels.*

**Keywords:** Smart-university, information-educational environment, electronic resources, computer-oriented learning environment, teaching and learning process.

Умови сучасного інформаційного суспільства зумовлюють трансформацію університетів у Smart-університети («розумні» університети), які перетворюються із замкнутої професійної системи на відкриту, змінюючи форми своєї діяльності та створюючи додаткові стимули для свого розвитку. Концептуальною основою діяльності Smart-університету є наявність великої кількості джерел навчальної інформації, максимального різноманіття мультимедійних ресурсів, які здатні вибудовуватися і налаштовуватися індивідуально під кожного студента, його потреби і рівень.

Віртуальні бібліотеки, електронні книги, соціальні мережі, засоби миттєвого обміну повідомленнями, мобільні телефони та планшетні персональні комп'ютери створюють для сучасного студента нове інформаційне середовище, у якому він повинен вміти орієнтуватися і використовувати його для ефективного навчання, а не тільки для розваг. Саме тому студенту наразі потрібно надати не лише фахові знання, а й навчити здійснювати пошук, збирати й опрацьовувати навчальну і наукову літературу, взаємодіяти між собою і в колективі тощо.

Велику кількість робіт присвячено аналізу суті й особливостям навчання в електронному освітньому середовищі. Більшість дослідників дотримуються думки, що навчання в інформаційно-комунікаційному середовищі є абсолютно новою парадигмою освіти, яка спирається на функціональну ефективність ІКТ, формує культуру й формується на основі «особливої» культури навчання, яка характеризує як того, що вчать, так і того, що вчить [1, 129].

*Інформаційно-освітнє середовище* слід розглядати «не лише як провідник інформації, але і як активний початок, що впливає на її учасників» (Ю. А. Шрейдер). Кожен учасник освітнього процесу має вміти активно використовувати інформаційні ресурси і на основі результатів опрацювання та застосування даних формувати, розвивати інформаційно-освітнє середовище.

Сучасні студенти занурені в нове глобальне (переважно стихійне) віртуальне інформаційне середовище, навіть незалежно від того, чи організовано у ВНЗ електронне навчання чи ні. Вони активно користуються Інтернет-ресурсами, електронними бібліотеками, електронними підручниками, засобами комп'ютерного тестування, а також спілкуються в різних соціальних мережах. За доступністю й обсягом інформації електронні ресурси набагато випереджають традиційні паперові носії, але питання якості наданої в них інформації залишається відкритим.

Одним із найважливіших завдань ВНЗ за таких умов є забезпечити гідну якість електронного контенту, гармонійно інтегруючи його з інформаційно-освітнім середовищем навчального закладу, і навчити студентів вільно орієнтуватися в такому середовищі.

Як найперспективніші інфраструктурні рішення для вищих навчальних закладів, можна виділити організацію хмарної інфраструктури (для функціонування комунікаційних сервісів, організації сховища контенту); впровадження стратегії інформатизації ВНЗ за принципами BYOD (BringYourOwnDevice – «Принеси свій власний пристрій»), що дозволяє застосування персональних мобільних пристроїв студентів: медіапланшетів, смартфонів, ноутбуків тощо; єдину авторизацію й ідентифікацію користувача в різних каналах і сервісах комунікації, що дозволяє персоніфікувати профіль при використанні інформаційних електронних ресурсів з різним типом доступу (наскрізна авторизація) [2].

Інформатизація вищих навчальних закладів є невід'ємною складовою інформатизації освіти, що суттєво впливає на зміст, організаційні форми, методи навчання та управління навчально-пізнавальною діяльністю, спричиняє істотні зміни в роботі студентів, викладачів, керівників навчальних закладів і установ, а тому має охопити всі напрямки і сфери їхньої діяльності. Однією з найсуттєвіших складових інформатизації ВНЗ є інформатизація навчального процесу – створення, впровадження та розвиток комп'ютерно-орієнтованого освітнього середовища на основі інформаційних систем, мереж, ресурсів та технологій, побудованих на базі застосування сучасної обчислювальної і телекомунікаційної техніки.

Головною метою інформатизації ВНЗ є підготовка студентів до повноцінної плідної життєдіяльності в інформаційному суспільстві, підвищення якості, доступності та ефективності вищої освіти. На сучасному етапі модернізації вищої освіти інформатизація її об'єктів і процесів передбачає створення освітнього інформаційного середовища для забезпечення підвищення її якості, створення умов для реалізації рівних можливостей усім громадянам опанувати вищу освіту всіх рівнів.

Одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, у якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію і знання,

мати до них вільний доступ, користуватися й обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному й особистому розвитку і підвищуючи якість життя [3].

Визначальним інструментом розвитку інформаційного суспільства є електронна освіта – цілеспрямований процес і досягнення результатів виховання і навчання засобами електронного навчання, – упровадження якої сприятиме створенню умов для оновлення форм, засобів, технологій і методів викладання дисциплін і розповсюдження знань; розширенню доступу до освіти усіх рівнів з урахуванням можливості побудови власної траєкторії навчання; розвиток у тих, хто навчається, навичок XXI століття (<http://www.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/public-discussions/1358761665/>).

Комп'ютеризація вищої освіти – комп'ютерно-технологічна інформаційно-комунікативна базисна складова процесу її інформатизації, пов'язана зі створенням інформаційно-комунікативного навчального середовища, формуванням загально-системних програмно-технічних комп'ютерних елементів – комп'ютерних і комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання, комп'ютерних мереж і засобів телекомунікації, у тому числі в межах глобальних комп'ютерних мереж, забезпеченням можливості їхньої експлуатації, обслуговування, оновлення і розвитку.

Отже, кожен навчальний заклад – як складова системи освіти – під час організації і безпосереднього здійснення навчально-пізнавального процесу, має на достатньому, для вирішення освітніх завдань рівні використовувати можливості й потужності інформаційно-комунікаційних технологій – здійснювати електронне навчання, що, у свою чергу, потребує створення і постійного розвитку комп'ютерно-орієнтованого навчального середовища закладу освіти.

Рационально організоване комп'ютерно-орієнтоване навчальне середовище (КОНС) вищого навчального закладу, що розвивається, відображає збільшення гнучкості реалізації цілей і завдань системи освіти в цілому й організації та проведенні електронного навчально-пізнавального процесу, який віддзеркалюється, передусім, у:

- поточному висвітленні актуальних освітніх відомостей;
- автоматизації прийняття заявок, реєстрації, повідомлення студентів / слухачів щодо термінів, форм та вимог до проходження курсів дистанційного та заочного навчання;
- розробці нових і використанні наявних програмно-педагогічних засобів для підтримки навчально-пізнавального процесу;
- накопиченні й забезпеченні доступу до найкращих педагогічних, методичних та наукових надбань (розробок) суб'єктів КОНС;
- проведенні ґрунтовних дискусій щодо багатоаспектних проблем, що розглядаються;
- зменшенні почуття ізоляції студентів / слухачів дистанційної та заочної форм навчання;
- адаптації слухачів до нових форм, методів, засобів навчання;
- підтримці генеративного характеру навчання;
- збільшенні автономії слухача;

– підтримці й заохочуванні до здійснення конструктивно побудованого групового й індивідуального навчання тощо.

Результати наукових досліджень зарубіжних і вітчизняних учених свідчать, що ефективна організація навчання в КОНС вищого навчального закладу потребує, насамперед, сукупності взаємозв'язків між чітко визначеними цілями, науково обгрунтованим змістом, вираженим добром підходів і принципів, завдань, функцій, методів, засобів і організаційних форм навчання, – що дозволяє розглядати КОНС вищого навчального закладу як цілісну систему навчання [5].

Варто відзначити, що використання у КОНС ВНЗ таких електронних освітніх ресурсів, як електронна бібліотека, електронні методичні матеріали, електронний довідник, електронні дидактичні демонстраційні матеріали, дистанційні курси тощо дозволять не тільки модернізувати освіту, а й сприятимуть істотному оновленню змістовного наповнення освітнього простору.

Перспективним вбачається створення засобів і технологій єдиного інформаційного середовища, його наповнення якісними інформаційними ресурсами навчального і наукового призначення, забезпечення доступу до цих ресурсів вищих навчальних закладів, широких верств населення. Усе це потенційно здатне забезпечити формування іміджу України як країни високих технологій, у якій гармонійно поєднуються інтелектуальні та науково-технічні надбання людства з демократичними здобутками української держави, що цілеспрямовано й активно буде інформаційне суспільство.

#### *Список використаної літератури*

1. Галета Я. Інформаційно-освітнє середовище як засіб навчання [Електронний ресурс] / Я. Галета // Наукові записки Кіровоградського ДПУ ім. В. Винниченка. Сер. Педагогічні науки : зб. наукових праць. – Кіровоград : ДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – № 106. – С. 128–134. – Режим доступу: [http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc\\_gum/Nz\\_p/2012\\_106/Statti/15.pdf](http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz_p/2012_106/Statti/15.pdf)
2. Буйницька О. П. Студент в інформаційно-освітньому середовищі сучасного університету [Електронний ресурс] / О. П. Буйницька, Б. І. Грицеляк // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – Т. 36. – № 4. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewFile/865/647>
3. *Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки* Верховна Рада України; Закон від 09.01.2007 № 537-V. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16>
4. Прокопенко І. Ф. До питання інформатизації вищих педагогічних навчальних закладів / І. Ф. Прокопенко, В. Ю. Биков, С. А. Раков // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2002. – № 4. – С. 8–13.
5. Биков В. Ю. Теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища сучасних педагогічних систем / В. Ю. Биков, Ю. О. Жук // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарної еліти : зб. наук. праць / за ред. Л. Л. Товажнянського, О. Г. Романовського. – Вип. 1 (5). – Харків : НТУ «ХПІ», 2003. – С. 64–77.